МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Теорія та практика перекладу з англійської та другої іноземної мови
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 «Філологія»
спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради
_____/Клименко Л. П./
(протокол № 9 від «16» травня 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з ___.___.20___ р.

Ректор
_____/Клименко Л. П./
(наказ № 5-ВР від «16» травня 2019 р.)

Миколаїв – 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035«Філологія»
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Н.М. Іщенко
«___» _____ 20___ р.

Директор Інституту філології
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.В. Пронкевич
«___» _____ 20____ р.

Керівник розробки:

Завідувач кафедри
ТПП з АМ
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Г.М.Кузенко
«___» _____ 20___ р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор ЧНУ імені Петра Могили
_____ Л. П. Клименко

Гарант освітньої програми

Кандидат філологічних наук
_____ Н.І.Лютянська

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили у складі:

- Лютянська Наталія Іванівна – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови;
- Кузенко Галина Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол № 4 від « 16 » травня 2019 р.)

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом ректора Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол № 5-ВР від « 16 » травня 2019 р.)

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 035 «Філологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Інститут філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Офіційна назва освітньої програми	Теорія та практика перекладу з англійської та другої іноземної мови
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитована МОН України
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна середня освіта
Мови викладання	Англійська, німецька, іспанська, французька, польська, українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-filology/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців з перекладу (англійська, німецька, іспанська, французька, польська мови), зумовлена потребою держави у фахівцях, що здійснюють забезпечення письмової та усної комунікації та інформації в різних галузях народного господарства, науки, техніки, освіти, культури шляхом перекладу різноманітних за змістом текстів державною та іноземною мовами.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	03 «Гуманітарні науки» 035 «Філологія» 035.041Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка студентів до практичної роботи перекладача та науково-дослідної діяльності в галузі філології з акцентом на виконання досліджень у галузі перекладу.
Особливості програми	Розширення спектру форм здобуття та розвитку умінь і навичок, до складу яких включено, окрім

	загально-філологічної підготовки, низку дисциплін зі спеціального перекладу та міжкультурної комунікації. Навчання передбачає обов'язкову ознайомчу та виробничі перекладацькі практики
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця у різних галузях господарства, де потрібні послуги з перекладу (перекладацькі бюро, підприємства державної та приватної форм власності, державні установи), в освітній, науковій, літературно-видавничій галузях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти за спеціальністю «Філологія», а також за спорідненими спеціальностями.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання визначений орієнтацією на студента, який здобуває освіту іноземною мовою: провідний підхід в організації лекцій, семінарів та практичних занять – діяльнісно-комунікативний. Систематичні консультації викладачів супроводжують самостійну роботу студентів (на основі підручників, посібників, конспектів, додаткової наукової та художньої літератури), виконання курсового проекту та написання кваліфікаційної бакалаврської роботи, звітів із практик. Захист курсового проекту та звітів із практик відбувається у формі презентації та обговорення за участю викладачів та одногрупників.
Оцінювання	Іспити (письмові, усні, змішаної форми), заліки, диференційовані заліки, поточний контроль, презентації, реферати, захист курсового проекту, атестаційний (підсумковий) іспит.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність актуалізувати накопичені знання й уміння, використовувати їх у процесі реалізації своєї професійної діяльності для досягнення намічених цілей; і як сукупність вимог необхідних для вирішення професійних питань і завдань, що спираються на базову кваліфікацію фахівця.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.
ЗК 2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7	Цінування та повага мультикультурності та здатність до адаптації й дій в новій ситуації.
ЗК 8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та проведення досліджень на належному рівні.
ЗК 9	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 10	Здатність до типологічного порівняння і зіставлення мовних явищ у культурологічних аспектах.
ЗК 11	Здатність до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1	Знання системи мови, правил її функціонування в іншомовній комунікації, що дозволяють оперувати

	мовними засобами для цілей спілкування.
ФК 2	Володіння видами мовленнєвої діяльності, які задіяні у перекладі (говоріння, аудіювання, читання, письмо).
ФК 3	Знання та вміння, необхідні для здійснення соціального аспекту використання іноземної мови (лінгвістичні маркери мовлення).
ФК 4	Знання загальних принципів перекладу, навички та уміння його здійснення.
ФК 5	Знання, що виходять за межі лінгвістичних та перекладознавчих (фонові і предметні знання).
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати першу та другу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (на рівні «Досвідчений користувач. С 1» для першої іноземної мови «Незалежний користувач. В 2» для другої іноземної мови).
ФК 7	Професійні знання й уміння, необхідні для створення повного й адекватного письмового та усного перекладу текстів різних жанрів і стилів з першої та другої іноземної мов українською та навпаки.
ФК 8	Усвідомлення структури філологічної науки і її теоретичних основ
ФК 9	Здатність до організації ділової комунікації.
ФК 10	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 11	Здатність до збирання, систематизації, інтерпретації мовних фактів, їх перекладознавчого аналізу.
ФК 12	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 13	Здатність здійснювати перекладацький аналіз текстів різних жанрів та стилів.
ФК 14	Здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі перекладання.
ФК 15	Розуміння сутності перекладу як комунікативної діяльності, орієнтованої на міжмовне і міжкультурне посередництво у різних суспільних сферах діяльності, знання його видів і типів.
ФК 16	Здійснювати усний послідовний переклад і оволодіти основами перекладацького скоропису.

ФК 17	Опанування навичок використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу.
ФК 18	Використовувати техніку анотування та реферування.
ФК 19	Вміння здійснювати письмовий та усний галузевий переклад.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні та для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3	Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.
ПРН 4	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності
ПРН 5	Знати систему першої іноземної мови.
ПРН 6	Знати систему другої іноземної мови
ПРН 7	Знати норми української літературної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 8	Знати норми першої іноземної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 9	Знати норми другої іноземної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 10	Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
ПРН 11	Використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ПРН 12	Використовувати другу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ПРН 13	Здійснювати перекладацький аналіз текстів різних

	стилів і жанрів
ПРН 14	Окреслювати основні проблеми перекладознавчих дисциплін, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.
ПРН 15	Демонструвати базові знання з теорії перекладу
ПРН 16	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, інтерпретувати, реферувати, анотувати й адекватно перекладати (з першої та другої іноземних мов та з української) усні й письмові тексти різних стилів і жанрів, окрім вузькоспеціальних.
ПРН 17	Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.
ПРН 18	Виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення.
ПРН 19	Здійснювати усний послідовний переклад з першої та другої іноземної мов і володіти основами перекладацького скоропису.
ПРН 20	Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу
ПРН 21	Використовувати техніку анотування та реферування.
ПРН 22	Демонструвати вміння здійснювати письмовий і усний галузевий переклад.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (100% від кількості годин)
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці надають можливість доступу до інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Студенти також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-	У Чорноморському національному університеті ім. Петра Могили функціонує потужна система

методичне забезпечення	бібліотечно-інформаційного забезпечення. Використовуючи спектр функцій системи LitPro (власна розробка), усі користувачі бібліотеки (студенти, викладачі, науковці) можуть отримати динамічну інформацію щодо наявності базової, іншої рекомендованої літератури та її розміщення, а також мають можливість здійснювати доступ до оцифрованих повнотекстових копій навчальної та методичної літератури. Використання в навчальному процесі системи moodle. Наявність авторських розробок (підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів) професорсько-викладацького складу.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом та університетами України: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний університет «Острозька академія».
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом імені Петра Могили та вищими навчальними закладами країн-партнерів: Університет Саарланду (UniversitätdesSaarlandes). Участь у міжнародних програмах з академічного обміну (наприклад, програми Erasmus+ для студентів).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОЗП 1	Історія та культура України	4,0	Залік
ОЗП 2	Культура української мови	6,0	Екзамен

ОЗП 3	Філософія	3,0	Залік
Цикл професійної підготовки			
ОФП 1	Вступ до перекладознавства	3,0	Екзамен
ОФП 2	Основна іноземна мова (англійська)	36,5	КР, екзамен
ОФП 3	Інформаційні технології в спецдисциплінах	3,0	Екзамен
ОФП 4	Друга іноземна мова (німецька)	26	Екзамен
ОФП 5	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,0	Диф.залік
ОФП 6	Лінгвокраїнознавство-1 (з англійської мови)	4,5	Екзамен
ОФП 7	Основи наукових досліджень	3,0	Залік
ОФП 8	Практичний курс письмового перекладу -1 (з англійської мови)	7,5	Екзамен
ОФП 9	Практичний курс письмового перекладу -2 (з німецької мови)	5,5	Екзамен
ОФП 10	Переклад функціональних стилів-1 (з англійської мови)	7,5	КР, екзамен
ОФП 11	Зіставна фонетика англійської та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 12	Переклад функціональних стилів-2 (з німецької мови)	6,5	Екзамен
ОФП 13	Зіставна лексикологія англійської та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 14	Зіставна граматика англійської та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 15	Теорія і практика перекладу-1 (з англійської мови)	3,0	Залік
ОФП 16	Теорія і практика перекладу-2 (з німецької мови)	3,0	Залік
ОФП 17	Зіставна стилістика англійської та української мов	4,0	Екзамен
ОФП 18	Типи усного перекладу-1 (з англійської мови)	3,0	Екзамен
ОФП 19	Основи синхронного перекладу-1 (з англійської мови)	4,0	Залік
ОФП 20	Вступ до мовознавства	3,0	Екзамен

ОФП 21	Латинська мова	5	Екзамен
ОФП 22	Вступ до літературознавства	3,0	Екзамен
ОФП 23	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4,5	Екзамен
ОФП 24	Історія зарубіжної літератури та культури	4,5	Залік
1.	Ознайомча практика	3	Диф.залік
2.	Виробнича практика -1	6	Диф.залік
3.	Виробнича практика – 2	6	Диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		**180**	
Дисципліни вільного вибору студента			
ВБП 1	Дисципліна 1:	3,0	Залік
	Етикет ділового спілкування		
	Тайм менеджмент, самоорганізація та розвиток		
	Вступ до риторики та усного публічного мовлення		
	Міжкультурна комунікація у глобалізованому вимірі		
ВБП 2	Дисципліна 2:	3,0	Залік
	Релігія і література		
	Психоаналіз і літературознавство		
	Естетика і філософія літератури non-fiction		
	Інтермедіальні студії		
	Мова та історія в ретроспективі і перспективі		
ВБП 3	Дисципліна 3:	3,0	Залік
	Магія і література		
	Література і цивілізація - філософські і моральні аспекти		
	Акмеологія - наука про вищі можливості людини		
	Сучасні медіа та критичний дискурс-аналіз		
ВБП 4	Дисципліна 4:	3,0	Залік

	Медіа-інформаційні технології		
	Бізнес комунікація: перекладацький аспект		
	Теорія мовленнєвих актів та медіа-комунікація		
	Аудіовізуальні репрезентації американської культури		
	Кінопродукція та комп'ютерні ігри: особливості аудіовізуального перекладу		
Вибірковий блок А			
ВБП 5	Сучасна література країн, мова яких вивчається (англійська)	9,0	Екзамен
ВБП 6	Переклад функціональних стилів- 2 (з німецької мови) додатково	10,0	Екзамен
ВБП 7	Лінгвокраїнознавство-2 (з німецької мови)	7,0	Залік
ВБП 8	Практичний курс письмового перекладу-2 (з німецької мови), додатково	22,0	Екзамен
Вибірковий блок Б			
ВБП 9	Сучасні західноєвропейські літератури	9,0	Екзамен
ВБП 10	Практична стилістика німецької мови	10,0	Екзамен
ВБП 11	Лінгвокультурологія (німецькомовний курс)	7,0	Залік
ВБП 12	Практичні аспекти міжкультурної комунікації (німецькомовний курс)	22,0	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		**60**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**240**	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» ступеня бакалавр загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 35 навчальними дисциплінами, проходження ознайомчої, виробничої практики на третьому та четвертому курсах і проведення підсумкової атестації у формі складання атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 1 (з англійської мови), атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 2 (з німецької мови).

Обов’язкова частина навчального плану має обсяг 180 кредитів ECTS (73,2%) і включає 27 дисциплін, ознайомчу та дві виробничі (15 кредитів).

Вибіркова частина навчального плану має обсяг 60 кредитів ECTS (26,8%) і включає дисципліни вільного вибору студента циклу загальної (12 кредитів) та професійної підготовки (блоки А і Б) (48 кредитів).

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» проводиться у формі складання двох атестаційних екзаменів: з теорії та практики перекладу - 1 (з англійської мови) та з теорії та практики перекладу - 2 (з другої іноземної мови) і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п;

Додаткові інформаційні джерела:

1. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.;
2. Національний світній глосарій: вища освіта/Авт.-уклад.:І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш,А. А. Гармаш та ін.; за редакцією Д. В. Табачника, і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.;
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.;
4. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача / пер. з англ.; за ред. докт. техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича та докт. пед. наук, доц. Ж. В. Таланової. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.;
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.;
6. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). – Montreal:
   UNESCO Institute for Statistics, 2012. – Режим доступу: http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced;
7. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). – Montreal:
   UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Режим доступу: http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced.

Рис. 1 Структурно-логічна схема спеціальності

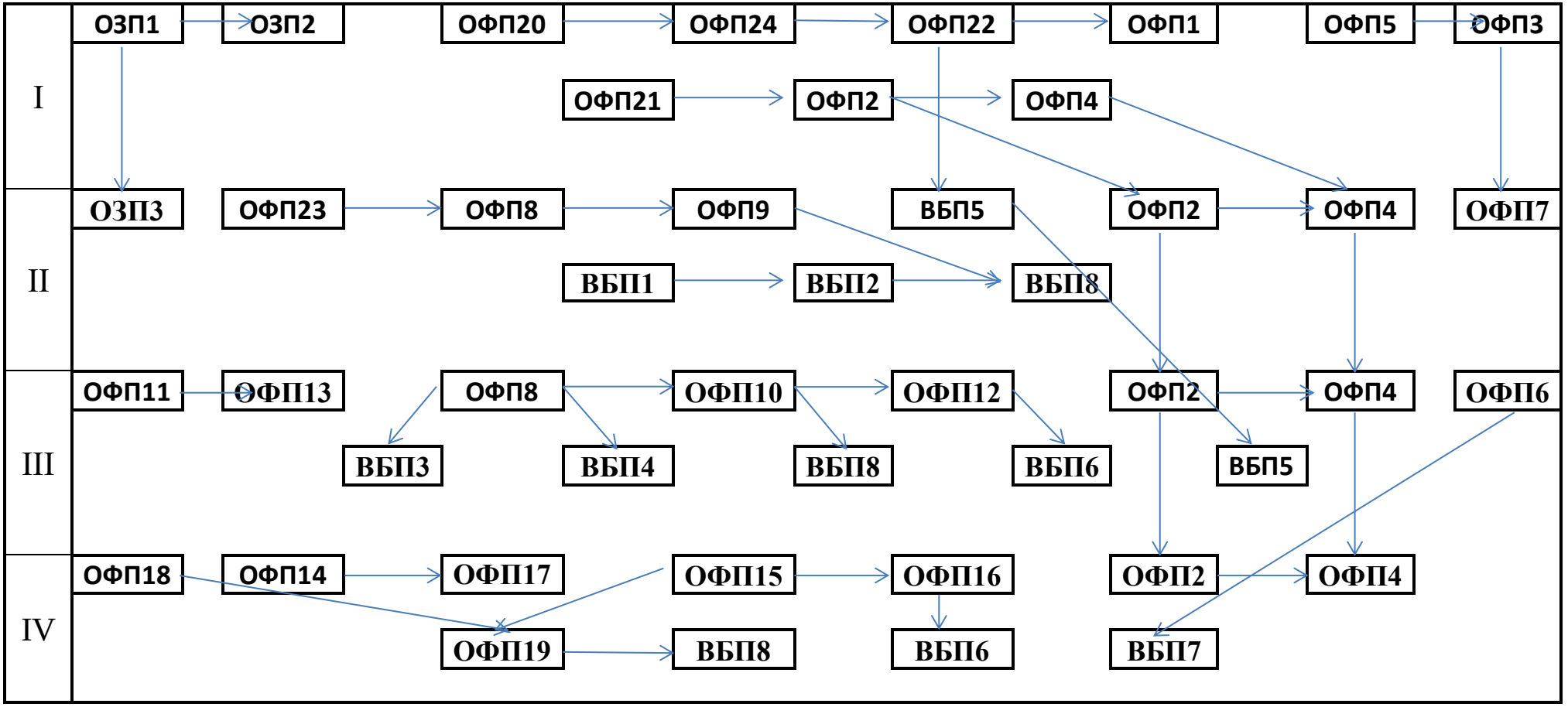

–